

2. אורחות חיים במוסדות החינוך

2.5 עישון, סמים ואלכוהול

2.5-1 (עז) היום הבין-לאומי ללא עישון במערכת החינוך

1. כללי

ב-31 במאי 2017 יצוין ברחבי העולם "היום ללא עישון" המתקיים מדי שנה מאז 1987. עישון סיגריות נחשב לאחד מדפוסי ההתנהגות המסוכנים לבריאות, אך גם הניתנים למניעה.

מטרת היום היא להעלות על סדר היום העולמי את המודעות לנזקי העישון ולצורך במניעת תמותה ותחלואה ממחלות הנגרמות על ידי העישון.

בפעולות ובחינוך לאורח חיים בריא ולמניעת עישון לוקחים חלק השירות הפסיכולוגי ייעוצי (שפ"י) והמחלקה לקידום הבריאות במערכת החינוך, תוך שיתוף פעולה עם משרד הבריאות – המחלקה לחינוך ולקידום הבריאות, האגודה למלחמה בסרטן, הליגה למניעת מחלות ריאה ושחפת בישראל, הפורום הישראלי לצמצום העישון וקופות החולים.

לקראת היום הבין לאומי ללא עישון מומלץ למנהלי מוסדות החינוך להקדיש שיעורים מיוחדים לנושא במסגרת התכנית כישורי חיים ובתחומי הדעת השונים. יש להתאים את התכנים לשלב ההתפתחותי של התלמידים.

2. חומרי למידה

בהכנת השיעורים והפעילויות בנושא אפשר להיעזר בגופים ובאתרים האלה:

- הדרכה וחומרי עזר אפשר לקבל מן היחידה למניעת סמים, אלכוהול וטבק בשפ"י, משרד החינוך, מספר פקס' 02-5603256.
- חומרי הסברה **בעברית ובערבית** אפשר לקבל מן האגודה למלחמה בסרטן, מחלקת ההדרכה וההסברה, באמצעות פקס שמספרו 03-7322780 או באמצעות הדואר האלקטרוני בכתובת hasbaradep@cancer.org.il. בהזמנה יש לציין את הפרטים הבאים: שם המזמין (שם פרטי ומשפחה) שם המוסד החינוכי, הכתובת המלאה, מספר הטלפון (כולל מספר הטלפון הנייד), חומרי ההסברה המבוקשים (בציון הכמות הדרושה ולאלו גילים מיועד החומר). החומר יועבר באמצעות שליח לבית הספר. להזמנת הרצאות ללא תשלום בנושא נזקי עישון (גם לדוברי ערבית) יש לפנות באמצעות דף הבית של האגודה למלחמה בסרטן בכתובת <http://www.cancer.org.il>.
- שלטים ופרסומים שונים אפשר לקבל ממשרד הבריאות, המחלקה לחינוך ולקידום הבריאות, מספר פקס 02-6474834. יש לציין את שם המוסד החינוכי, כתובתו, מספרי טלפון (כולל הטלפון הנייד של איש הקשר).

- אתר שפ"י בכתובת : www.education.gov.il/shefi
- אתר האגודה למלחמה בסרטן בכתובת : www.cancer.org.il
- החנות הווירטואלית של משרד הבריאות בכתובת : <http://ecom.gov.il/Counter/general/Homepage.aspx?counter=29>

3. תחרות נושאת פרסים לתכניות למניעת עישון

בין בתי הספר שיפעילו תכניות ייחודיות בנושא מניעת עישון תתקיים תחרות נושאת פרסים בחסות הליגה למניעת מחלות ריאה ושחפת בישראל ובשיתוף שפ"י והיחידה לקידום הבריאות במשרד החינוך והאגודה למלחמה בסרטן.

ועדה מקצועית תבחן את התכניות ותבחר את בתי הספר הזוכים. הפרסים לבתי ספר שיזכו בתחרות יוענקו בכנס חגיגי שיתקיים ביום ב', י"א בסיוון התשע"ז, 05 ביוני 2017. הכנס יוקדש לזכרו של ד"ר מרקוס, היו"ר לשעבר של מרכז הליגה למניעת מחלות ריאה ושחפת בישראל.

התבחינים להשתתפות בתי הספר בתחרות

- הפעלת תכנית המקדמת אורח חיים בריא ורווחה נפשית ושוללת שימוש בטבק, תוך שיתופם של התלמידים וההורים
- עבודה מערכתית רציפה, עקבית ומתמשכת בנושא
- בבתי הספר היסודיים תינתן עדיפות לבתי ספר המפעילים את התכנית "מפזרים את מסך העשן" בשכבות ה' ו'
- שיתוף גורמים מהקהילה בתכנון התכנית ובהפעלתה
- שילוב הנושא במקצועות הלימוד השונים
- שילוב מנהיגות תלמידים בהפעלת התכנית
- תיעוד הפעילויות וצירוף נספח הסבר.

המעוניינים להשתתף בתחרות מתבקשים למלא את הטופס שבנספח ולשולחו אל הגב' אורלי אבינועם, מדריכה ארצית למניעת עישון, באמצעות הדוא"ל לכתובת orlyavinoam@gmail.com.

כמו כן יש לשלוח את תכנית בית הספר בדואר רגיל (לא רשום) עד יום א', ב' בניסן התשע"ז, 3 באפריל 2017, אל הגב' אורלי אבינועם, מדריכה ארצית למניעת עישון, רח' יהלום 22, נווה מונסון-יהוד, מיקוד 60190. אפשר לשלוח את התכנית גם באמצעות הדואר האלקטרוני בכתובת הרשומה לעיל.

אפשר לשלוח גם מצגת שאינה כבדה (לא סרט) הכוללת את תיאור הפעילות ותיעודה באמצעות הדואר האלקטרוני לאותה כתובת.

לפרטים אפשר לפנות אל הגב' אורלי אבינועם,

מדריכה ארצית למניעת עישון, היחידה למניעת שימוש בסמים, אכזוהול וטבק,

אגף תכנית סיוע ומניעה, שפ"י, דוא"ל orlyavinoam@gmail.com

נספח

טופס השתתפות בתחרות

אל: אורלי אבינועם, מדריכה ארצית בתחום עישון

היחידה למניעת סמים, אלוהול וטבק - שפ"י

דוא"ל orlyavinoam@gmail.com

אנו מעוניינים להשתתף בתחרות הפרסים בנושא תכניות למניעת עישון.

שם בית הספר _____

כתובת בית הספר _____

המחוז _____

מס' הטלפון של ביה"ס _____

שם מנהל/ת בית הספר _____

שם יועצ/ת ביה"ס, מספרי הטלפון הנייד והנייח וכתובת הדוא"ל

אם היועצ/ת אינו/ה רכז/ת התכנית: שם רכז התכנית, מספרי הטלפון הנייד והנייח וכתובת

הדוא"ל

השכבה/הכיתה שבה מופעלת התכנית ומספר התלמידים: _____

תיאור התכנית
